

הקשר בין פגיעה פיסית או מינית בילדות לבין כאב כרוני :

תוצאות מסקר בריאות לאומי

מאת: אלכס חסיק, בהנחיית ד"ר רז גרוס

alekhasik@gmail.com

מטרת המחקר: כאב כרוני גורם במרבית המקרים לסבל מתמשך, למגבלה תפקודית ופגיעה ניכרת באיכות

החיים. למרות מחקר רב בתחום הכאב גורמי סיכון פוטנציאליים רבים, כגון אירועי חיים סטרסוגניים בילדות, טרם זכו להתייחסות מספקת. הנתונים העדכניים אודות התעללות, לסוגיה, בילדים בישראל מציגים תמונה עגומה ומטלטלת. הספרות מדברת רבות על הקשר בין תקיפה מינית ופיסית בילדות לבין בעיות רגשיות ונפשיות בבגרות, אך הרבה פחות ידוע על הקשר בין אלו לבין תחלואה גופנית. מטרת מחקר זה היא לבדוק האם קיים קשר בין פגיעה מינית ו/או פיסית בילדות לבין כאב כרוני בחיים הבוגרים.

שיטות המחקר: הנתונים נלקחו מתוך סקר הבריאות הלאומי 2003-2004. אוכלוסיית המחקר כללה בוגרים בני 21 שנה ומעלה המתגוררים בקהילה ונבחרו על-פי כללי המדגם באופן אקראי מתוך מרשם האוכלוסיין. איסוף הנתונים התבצע בראיון פנים אל פנים "נתמך-מחשב". המדגם הסופי כלל 3906 משיבים מהמגזר היהודי בלבד. ניתוח הנתונים התבצע ע"י שימוש במודלים רב-משתניים של רגסיה לוגיסטית.

תוצאות: 29.4% מאוכלוסיית המחקר דיווחו על המצאות כאב כרוני. השכיחות של פגיעה מינית, פגיעה פיסית ופגיעה כלשהי בילדות היא (5.7%), $N=218$, (2.7%) $N=105$ ו- (8%) $N=307$, בהתאמה. הסיכוי לכאב כרוני היה גבוה יותר בקרב משיבים שנחשפו לפגיעה כלשהי בילדותם בהשוואה למשיבים ללא היסטוריה של פגיעה ($p<.005$).

ניתוח הנתונים לפי סוג הפגיעה, פיסית או מינית, העלה שהסיכוי לכאב כרוני גבוה יותר בקרב משיבים שנחשפו לפגיעה פיסית בילדותם ($p<.005$). פגיעה מינית בילדות לא נמצאה קשורה לסיכוי לפתח כאב כרוני בבגרות ($p<.15$). עם זאת, במשתתפים שנחשפו לפגיעה מינית מורכבת - לפחות שלושה ארועי פגיעה כלשהי ומתוכם שניים או יותר ארועי פגיעה מינית, נמצא קשר לסיכוי לפתח כאב כרוני בבגרות ($p<.03$). גיל המשיב בעת הפגיעה נמצא קשור לסיכוי לפתח כאב כרוני שנים מאוחר יותר. נשים שנחשפו להתעללות בילדותן נמצאו בסיכון מוגבר יותר לפתח כאב כרוני בבגרות, בהשוואה לגברים.

מסקנות: הממצא העיקרי של מחקר זה הוא שפגיעה פיסית בילדות ופגיעה מינית מורכבת בילדות קשורות לסיכוי לפתח כאב כרוני בבגרות.

childhood sexual abuse, childhood physical abuse, chronic pain ,mental health, מילות מפתח:

survey

תמצית ביוגרפית :

פיזיותרפיסטית, BPT, בתהליכי סיום תואר שני בבריאות הציבור (MPH).

עובדת בבית החולים אסף הרופא במחלקות האשפוז.

חברה בהנלחת העמותה לקידום הפיזיותרפיה.